

Het Reewild

MEDEDELINGENBLAD VAN DE *Vereniging „Het Reewild”*

1e jaargang nr. 4
december 1984

Het Reewild

MEDEDELINGENBLAD VAN DE Vereniging „Het Reewild”

Beschermheer Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden

De Vereniging „Het Reewild” stelt zich ten doel:

.....de instandhouding en verbetering van de kwaliteit van het reewild in Nederland. Zij staat op het standpunt, dat niet slechts gestreefd dient te worden naar het verkrijgen en behouden van een verantwoord reestand, doch bovendien dat middelen dienen te worden aangewend deze stand zo gezond mogelijk te houden en op kwalitatief hoog peil te brengen, opdat ook voor het nageslacht een der schoonste vertegenwoordigers van de Nederlandse fauna behouden blijft.

BESTUUR

voorzitter:

Jhr. M. de Savornin Lohman,
Smidswater 2A,
2514 BV 's-Gravenhage,
Tel.: 070-643596/
070-689266.

secretaris:

Jhr. Mr. Th. W. R. M. Serraris,
Groen v. Prinstererlaan 28,
3818 JP Amersfoort,
Tel.: 033-631833 (privé),
033-633624 (zaak).

penningmeester:

Ir F. W. Craandijk,
Blydensteijnbleekweg 20,
7523 HZ Enschede,
Tel.: 053-351667.

J. Brinkman,

P. v. Vollenhovenlaan 16,
7251 AR Vorden,
Tel.: 05752-1864.

A. A. M. J. Consten,

Dautzbergstraat 16,
6411 LB Heerlen,
Tel.: 045-717150.
plv P. L. N. Geurts,
Vijverdalseweg 2,
6226 NB Maastricht,
Tel.: 043-624080.

E. H. Drenth,

Westere Drift 89,
9752 LD Haren (Gr),
Tel.: 050-348657,
050-129948.

J. F. Erdmann,

Rembrandtlaan 15,
1231 AA Loosdrecht,
Tel.: 02158-1285.

G. A. P. Gielis,
Zuiderklamp 53,
5672 HA Nuenen,
Tel.: 040-833845.

Th. J. Litjens,
Dorpsstraat 40,
4845 CG Wagenberg,
Tel.: 01693-1420,
01693-1827.

Drs. W. P. B. Nijzink,
Smokkelhoekweg 1B,
4421 JW
Kappelle-Biezelingse,
Tel.: 01102-1846.

G. W. Boele,
Kamperweg 18,
8181 CM Heerde,
Tel.: 05782-2193.

Administratie Afschot:

A. J. van Veen,
Bolhaarslaan 57,
7522 CV Enschede,
Tel.: 053-351592.

Beheer Materiaal:

A. Mörzer Bruijns,
p/a Eperweg 60,
8071 PA Nunspeet,
Tel.: 03412-51874.

Slijpplaatjes:

G. Koenderink,
Lhee 96,
7991 PK Dwingeloo,
Tel.: 05219-7356.

REGIONALE ORGANISATIES

Stichting Reewildbeheer Noord Nederland

voorzitter: E. H. Drenth.
secretaris:
B. Koops van 't Jagt,
Smetanalaan 10,
9402 XD Assen,
Tel.: 05920-44177.

Stichting Reewild Trofeeshow Gelderse Achterhoek (Exel)

voorzitter: D. Voûte,
secretaris:
F. W. H. M. Ten Bos,
Lankheterweg 4,
7481 VM Haaksbergen
Tel.: 05427-14980.

Stichting Wildbeheer Limburg

voorzitter:
J. W. H. Hommen,
secretaris: P. L. N. Geurts,
Postbus 5544,
6202 XA Maastricht.
Tel. 043-624080.

Stichting Reewildbeheer Overijssel

voorzitter: B. Brinkmann,
secretaris:
J. Schoonderbeek,
Meidoornstraat 16,
7497 MG Bentelo,
Tel.: 05472-228.

Vereniging „Het Reewild” West- en Midden Brabant

voorzitter: Th. J. Litjens,
secretariaat:
G. W. A. M. Hamel,
Assumburgstraat 14,
4834 KP Breda,
Tel.: 076-656005.

Commissie Reewildbeheer Utrecht

voorzitter: Jhr. Mr. Th. W. R. M. Serraris,
secretaris: S. F. P. Klep,
Dolderseweg 60,
3712 BR Huis ter Heide,
Tel.: 030-784974.

Stichting Wildbeheer Veluwe

voorzitter: Jhr. M. de Savornin Lohman,
secretaris:
J. C. H. Nachenius,
Lage Boeschotenweg 18,
3886 PS Garderen,

Vereniging Reewildkring Oost-Brabant

voorzitter:
H. A. v.d. Vleuten,
secretaris: A. J. G. v. Kuijk,
De Kranssen 21,
5581 AG Waalre,
Tel.: 04904-4624.

Provinciale Reewildcommissie Zeeland

voorzitter: P. van Dalsen
secretaris:
Drs. W. P. B. Nijzink,
Smokkelhoekweg 1B
4421 JH
Kappelle-Biezelingse
Tel: 01102-1846

Foto voorpagina: J. Poutsma

Gironummer penningmeester Vereniging „Het Reewild”: 813577

Redactiecommissie Mededelingenblad „Het Reewild”

Ir H. Eikelboom, eindredacteur, Nic. Beetslaan 20, 3743 HM Baarn, Tel.: 02154-17069 - G. W. Boele, Kamperweg 18, 8181 CM Heerde, Tel.: 05782-2193. - P. H. Schneider, Jachtlaan 8, 4851 AM Ulvenhout, Tel.: 076-612293.

Druk en grafische vormgeving: Drukkerij Lulof B.V. - Postbus 100 - 7600 AC Almelo - Tel.: 05490-11011.

Het Reewild

INHOUD

Van de Voorzitter	2
Regiodag Uddel 1984	4
Leskist „Kinderen ontdekken reeën	5
Nationale trofeeënshow Vorden 1985	6
Het geitenafschot	7
Vergroot uw zelfvertrouwen	8
Reewildakkers in de praktijk	9
Agenda	12
Merkwaardig gedrag van een reebok	13
Slijpplaatjes	14
Van de lezers	14

De datum om copy voor „Het Reewild” nr. 1 (1985) in te leveren is: 1 februari 1985.

VAN DE VOORZITTER.

Nu ik als nieuwe voorzitter van de Vereniging "Het Reewild" de gelegenheid krijg het een en ander in ons medelingenblad naar voren te brengen, wil ik allereerst ook hier onderstrepen dat de vereniging Mr. Th. Enklaar, die ik als voorzitter heb mogen opvolgen, veel dank verschuldigd is voor zijn grote betrokkenheid bij en zijn inzet voor de vereniging en haar leden.

Gedurende zijn voorzitterschap is - naast vele andere zaken - een eerste aanzet gegeven tot een bezinning op de structuur van de vereniging als landelijke organisatie met sterk regionaal gebonden activiteiten.

Op basis van een eerder opgestelde analyse en vervolgens aan de hand van een indringende discussie met vertegenwoordigers van de verschillende en zo uiteenlopende regionale organisaties, wordt nu gezocht naar een nieuwe formule voor de vereniging. Een nieuwe formule die de autonomie van de regionale organisaties onaangetast laat, maar toch een sterke binding met de vereniging als landelijke, overkoepelende en ondersteunende organisatie verzekert. Hierbij zal de vereniging het zwaartepunt van haar inzet mogelijk nog meer moeten verleggen naar de regio's. In de regio's, bij de individuele reewildjager, de jachtcombinatie of de (ree)wildbeheereenheid ligt immers het feitelijke reewildbeheer - en daar gaat het tenslotte om. De vereniging zal dan ook alles in het werk moeten blijven stellen om die individuele reewildjager en anderen die wezenlijk geïnteresseerd zijn in het reewild en een verantwoord beheer daarvan te bereiken, voor te lichten en hun belangen zo goed mogelijk te behartigen. Het orgaan van de vereniging is daar een waardevol hulpmiddel bij. In dit kader is het ook van groot belang dat aan de zich de laatste jaren voordoende teruggang van het aantal leden van de vereniging een halt is toegeroepen en weer omgezet is in een stijging.

Door individuele, regionale en landelijke wervingsactiviteiten, maar vooral ook door een krachtige presentatie van de vereniging naar binnen en naar buiten toe moet de nu stijgende lijn in het ledental

nog verder worden verstrekt. Dan zal de vereniging de dringend nodige versterking én verjonging van de gelederen ondergaan. In 1985 zal de driejaarlijkse landelijke trofeeënshow weer rond de jaarvergadering op 11 mei te Vorden worden georganiseerd. Het trieste en ergerlijke débâcle van 1982 ligt bij velen nog vers in het geheugen. Het is dan ook alleszins begrijpelijk wanneer er een zekere terughoudendheid bestaat ten aanzien van het inzenden van trofeeën voor deze show. Maar het zou een heel slechte zaak zijn wanneer de presentatie van in de loop van voorgaande drie jaar bemachtigde grofwild-trofeeën daardoor op een mislukking zou uitlopen. Dan immers zouden de anti-jacht gezinde stromingen precies datgene bereiken waar zij op uit zijn: het ontmoedigen van de jagers.

Van de kant van de organisatoren zal alles in het werk worden gesteld - in opzet, bewaking beveiliging en anderzins - om versterking van deze manifestatie uit te sluiten. Zij van hun kant rekenen echter absoluut op Uw aller medewerking.

Op 1 januari van het nieuwe jaar gaat de geitenjacht weer open. Misschien wel ten overvloede, toch dring ik er bij U met klem op aan het U toegewezen geiten- en kalverenafschot - zo enigszins mogelijk - volledig te vervullen. Een goed reewildbeheer begint daar immers mee. Daarbij wens ik U veel weidmansheil toe.

Van deze gelegenheid maak ik gaarne gebruik U heel goede feestdagen en voorspoedig 1985 toe te wensen, waarbij de redactie zich van harte aansluit.

Jhr. M. de Savornin Lohman.

Foto: Joop Poutsma

REGIO DAG UDDEL 1984

Jaarlijks organiseert het bestuur van „Het Reewild” een contactdag met vertegenwoordigers uit de regio's om over bepaalde thema's van gedachten te wisselen. Dit biedt tevens de gelegenheid het contact tussen regio's en het bestuur en anderzijds tussen de regio's onderling te verstevigen, om zo tot een zo goed mogelijk beleid rond het reewildbeheer te komen.

Dit jaar, op 13 oktober 1984 was het restaurant Uddelermeer te Uddel de plaats van samenkomst en vormde de beleidsnota, opgesteld door drs. Th. Veen het belangrijkste punt van behandeling. Alle regio's, behalve Oost-Brabant waren aanwezig. Na de opening door voorzitter Jhr. M. de Savornin Lohman was er gelegenheid voor een afgevaardigde van iedere regio de rechtsvorm, organisatie en werkzaamheden van die regio uiteen te zetten.

Hierna volgde een uitgebreide discussie, waarin verschillende vertegenwoordigers hun mening naar voren brachten over de diverse regionale situatie's, zoals die in de loop van de laatste jaren zijn gegroeid. Ook de relatie K.N.J.V. - „Het Reewild” kwam daarbij uiteraard aan de orde.

Na de lunch resumeerde de voorzitter het in de morgenuren behandelde en stelde, met aller instemming, een kleine commissie voor, die belast werd met de

verdere uitwerking, om te komen tot versterking van de band van de vereniging met de regio, waarbij de pluriformiteit gehandhaafd kan worden en alle regioleden ook leden van „Het Reewild” zijn. De commissie zal tevens een stelsel van retributie voorbereiden, terwijl ook de doelstellingen van de vereniging aandacht zullen krijgen. Binnenkort hoopt deze kleine commissie haar taak af te ronden.

Er werden nog enkele mededelingen gedaan, o.a.

- de vereniging is bereid te bemiddelen bij eventueel voorkomende afwijkingen tussen aangevraagd en toegestaan reewildafschot;
- de tentoonstelling, zoals op het Aardhuis gepresenteerd, is ook voor de regio beschikbaar. De bijeenkomst werd besloten met een boeiende uiteenzetting van de heer J. Poutsma over zijn „leskist” (zie hierna!), waarna aansluitend de tentoonstelling op het Aardhuis werd bezocht.

H. E.

Leskist "Kinderen ontdekken reeën"

Niet alleen volwassenen zijn in reeën geïnteresseerd, ook kinderen hebben grote belangstelling voor dit zoogdier. Dit blijkt wel uit diverse uitspraken verzameld in het boekje "Kinderen over reewild" van Jan Reudink.

Twee uitspraken wil ik u niet onthouden: "De geit heeft op haar achterwerk een spiegel". en "In mei juni kun je wel eens een nest jonge reeën vinden."

Uiteraard wordt er aan kinderen voorlichting gegeven b.v. op reewildtentoonstellingen. Reeëfanaten trekken er op uit naar scholen om aan de hand van een diaserie iets te vertellen over reeën. Ook het boekje van Wil Huygen "Op reeën uit" geeft veel en boeiende informatie. Maar toch

Dieren spelen een belangrijke rol in het leven van het kind, ze maken onderdeel uit van hun belevingswereld.

Ook reeën kunnen daartoe behoren, ze kunnen deze dieren tegenkomen als ze op een camping zijn.

Soms vinden kinderen daar hoefafdrukken, uitwerpselen of haren van reeën en misschien is er zelfs een kind zo gelukkig dat het een afworpstang vindt.

Al die materialen, zo uit de natuur, boeien kinderen in hoge mate. Maar de kans ze in handen te

krijgen is gering en daarom leek me het een goede zaak een aantal reeënspullen bij elkaar te brengen in een leskist. Er zitten lesbrieven bij waarmee de kinderen zelfstandig kunnen werken en aan het materiaal ontdekkingen doen over reeën.

Zo ontdekken ze dat een winterhuid beter isoleert dan een zomerhuid.

Zo ontdekken ze dat het mogelijk is om diersoorten aan hun voetprenten te herkennen.

Zo ontdekken ze dat geweien in de loop van het leven van een reebok eerst groter en daarna kleiner worden.

Zo ontdekken ze door middel van een spel dat reeën in de zomer en de herfst veel moeten eten om de winter door te komen.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden, maar de kinderen ontdekken nog veel meer.

De inhoud van de kist bestaat uit zes onderdelen en is bestemd voor de bovenbouw (klas 5 en 6) van de lagere school.

De leskist zal in 1985 eerst op het Aardhuis worden gebruikt.

De bezoekende scholen kunnen van tevoren een afspraak maken om met de kist te gaan werken. Twee onderwijsgevenden zullen zich met de begeleiding belasten zodat het ontdek-rendement zo groot mogelijk wordt.

Het plan bestaat om van de leskist, na de Aardhuisperiode en in een ietwat gewijzigde vorm, een veelvoud te maken voor de Vereniging "Het Reewild". Op deze manier kunnen dan enige leskisten in de regio's worden geplaatst zodat

scholen uit de buurt hiervan gebruik kunnen maken.

J. Poutsma

NATIONALE TROFEEËNSHOW VORDEN 1985

Op 10, 11 en 12 mei 1985 wordt er weer een Nationale Show te Vorden gehouden.

Na het debâcle van 1982 zijn we er als vereniging „Het Reewild” op gebrand er in 1985 een goede show van te maken, zowel qua opzet als qua inzending.

Met de opzet zijn we al druk bezig om er een goed gehalte aan te geven. En wat betreft de inzending hier kunt u er alles aan doen. Laat zien dat we met

elkaar, ondanks het optreden van het dierenbevrijdingsfront en andere soortgelijke groeperingen, toch een show durven en kunnen houden en wat voor één.

Toon met z'n allen dat we ons niet laten intimideren door dit soort groeperingen, we zijn immers toch bezig met een goede zaak: het beheren van grof wild. De beveiliging wordt met de grootst mogelijke zorg uitgestippeld om herhaling van 1982 te voorkomen. Wat dat betreft hoeft u zich geen zorgen te maken.

De inzameladressen en verdere mededelingen zult u in het februarinumnummer van ons blad kunnen lezen.

G. W. Boele

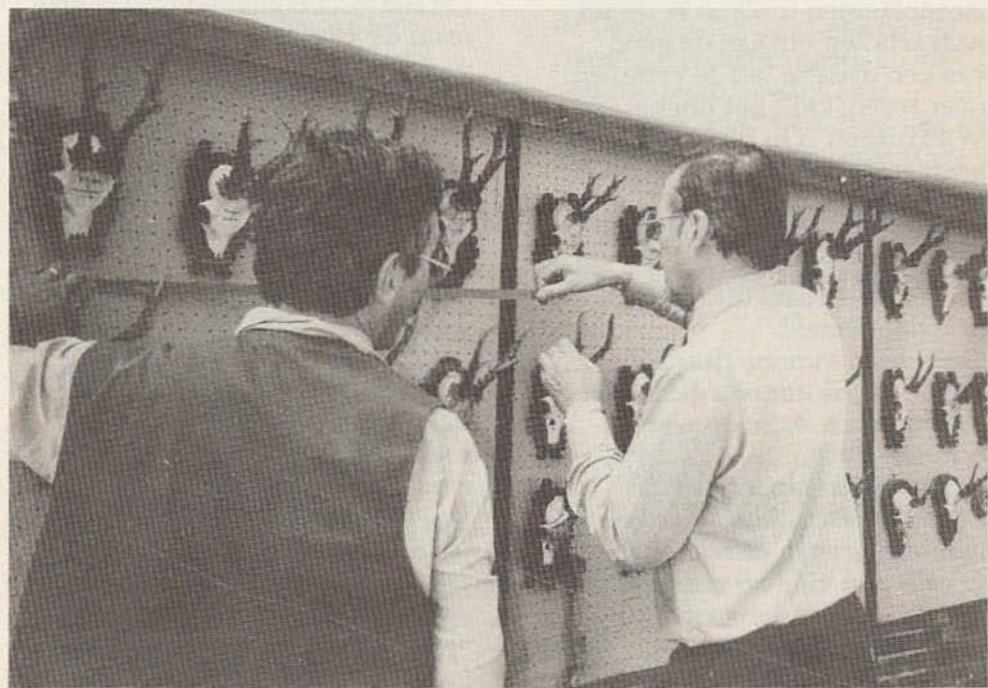

foto: Th. J. Litjens

Het Geitenafschot

Heel vroeger was het traditie de geit te schonen. In grote jachten, waar jaarlijks zo'n dertig bokken geschoten werden, werd geen enkele geit gestrekt. Men vond het niet weidelijk en liet het aan de natuur, strenge winters en roofdieren en eventueel een minder streng denkende buurman over ze op te ruimen. Dit was natuurlijk volkomen fout en gelukkig denken we er nu niet meer zo over, want wil men goede bokken bemachtigen, dan zal men zich in eerste instantie moeten richten op het geitenafschot. Zwakke en zieke stukken zal men zeker moeten elimineren en tevens de vrouwelijke kalveren, met name bij tweelingen, het zwakste stuk. Het ligt toch voor de hand dat zwakke moederdieren ook alleen zwakke nakomelingen zetten. Dat weet iedere veefokker, de sterkste en gezondste kalveren laat hij leven, de andere worden geslacht. Vanzelfsprekend is dit ook het geval bij het wild, dit hebben verschillende auteurs al jarenlang verkondigd.

Als men jaren achtereen het afschot van het vrouwelijke wild

nalaat, komen er veel zwakke exemplaren de winter door en zullen op deze wijze een degeneratie van het soort tengevolge hebben. Dit is veel erger dan wanneer men 's winters een stuk of wat vrouwelijke kalveren te veel geschoten zou hebben.

Naast de kalveren zal het zwaartepunt van het afschot moeten liggen bij de beroemde en beruchte guste geiten, alias "oude tantes".

Om hier de juiste dieren te kunnen selecteren, is beduidend moeilijker dan bij de kalveren. Gelukkig is een enkel foutief afschot niet zo'n ramp. Blijven er een paar "oude tantes" leven dat schaadt niemand, het volgend jaar worden ze wel geschoten. Schiet men een smalree, ook geen ernstig probleem, immers het wildbraad is prima. Wie een ouder nog kalveren voerende geit bij het aanspreken voor een guste geit houdt en te snel schiet, is zijn beroep misgelopen, hij moet zijn buks maar verwisselen voor een foto-toestel, dan maakt hij tenminste geen brokken.

Uit het voorgaande mag blijken dat ook het geitenafschot zich in kundige handen van weidelijke jagers moet bevinden, die tijd en liefde voor de jacht hebben.

Ons allen bekende Jan Meekers placht te zeggen "een bok mag, maar een geit moet". Laten we hier met z'n allen aan denken bij de komende geitenjacht.

G. W. Boele

VERGROOT UW ZELFVERTROUWEN!

Binnen enkele weken is het weer zover. Vanaf nieuwjaarsdag mag het reewild, nu in de vorm van vrouwelijke kalveren en geiten, weer bejaagd worden. Ik schrijf: „mag”, het is dan namelijk wettelijk toegestaan (tot en met 15 maart!) maar ik bedoel, uit het oogpunt van reewildbeheer: „moet”. Het „waarom” is in een vorig artikel naar voren gekomen; hier wil ik alleen nog eens beklemtonen, dat het voor een goede reewildstand gewoon nodig is ook in het vrouwelijk bestand in te grijpen.

Nu is dit geen simpele opdracht voor de jager. De jacht moet worden uitgeoefend in vaak zeer ongunstige omstandigheden. De avonden zijn in deze periode kort en het reewild laat zich vaak dan ook maar gedurende korte tijd zien, in de schemer, net tegen het volslagen donker worden, wat een goed aanspreken en een beschieten bemoeilijkt. Er is, gezien vrijwel alle bomen en struiken bladloos zijn, weinig dekking om aan te zitten of te bersen. Daarbij komt nog, dat we moeten weidwerken in dikwijls ongunstige weersomstandigheden met regen en/of harde wind of sneeuw en vorst. Aan de jager worden door al deze situaties zeer hoge fysieke eisen gesteld (wat evenwel ook weer een zekere bekoring kan inhouden). Wij dienen er voor te zorgen dat, wanneer wij tot een bepaald

afschot na zorgvuldig aanspreken hebben besloten, het schot als zodanig zo doeltreffend mogelijk moet zijn. En als de hartslag door te hoge passie te hoog zou zijn of de rillingen van de kou de wijzer van de kijker te hoge schommelingen te weeg brengt dienen we beter even te wachten en de buks af te zetten.

Waar we ons echter wèl van kunnen verzekeren is de goede kwaliteit van het materiaal, waarmee we het schot afgeven: van kogel en buks. Daarin dienen we het volste vertrouwen te hebben. Een vertrouwen, waarvan we ons nu nog kunnen verzekeren, het is er nù nog tijd voor. Wij bedoelen: ga op pad met een goed met een bepaalde kogel ingeschoten geweer. Ga voor de geitenjacht uw buks nog eens testen op een goed geoutilleerde schietbaan, U weet dan waar U de afgeschoten kogel op het wild mag verwachten. Doe dit het liefst onder ogen van een geroutineerde instructeur. Hij kan U nog eens bepaalde aanwijzingen geven en zo nodig veranderingen aanbrengen die het schotbeeld ten goede komen.

Door enkelen is wel eens gepleit voor een soort reewild-afschiet-examen. Zelf voel ik daar heel weinig voor, om diverse redenen. Maar wel dient de jager zo goed mogelijk voorbereid het veld in te gaan. In die voorbereiding neemt het goed inschieten van de buks een zeer voorname plaats in. Ons mooie reewild vraagt om een goed (af)schot.

H. E.

REEWILDAKKERS IN DE PRAKTIJK

Er is en wordt in de laatste jaren in diverse buitenlandse jacht-tijdschriften en soms in de Nederlandse Jager steeds meer over het gebruik en aanleg van wildakkers geschreven. Het is dan ook verheugend dat dankzij deze artikelen de belangstelling groeit om de overgeleverde kennis in praktijk te brengen. Men ziet steeds vaker dat in kleine of grote reewildvelden wildakkers worden aangelegd.

Dit alles gebeurt in goed overleg met grondeigenaar, terrein-beheerder en buurjagers. Echter denk ik dat verschillende jacht-veldhouders er toch nog van weerhouden worden, reewildakkers aan te leggen omdat ze misschien denken dat de bodemkwaliteit te

slecht is om de aanleg ervan tot een succes te maken. Men moet er dan van uitgaan dat alle kleine beetjes helpen. Om deze mensen en andere geïnteresseerden te stimuleren wil ik in het volgende onze ervaringen met het gebruik van een reewild-akker-mengsel op papier zetten.

We zitten met ons reewild gebied op een van de armste gronden van de Veluwe.

De bodem bestaat uit zandgrond met in de bovenlaag wat humus.

In het gebied liggen verspreid enkele oude huisplaatsen waar tot het begin van deze eeuw kleine boerenbedrijfjes gevestigd waren.

Op deze plaatsen liggen wat oude akkertjes waarop de laatste jaren nog wel wat verbouwd werd, zij het zeer sporadisch. Hierdoor was de structuur van de grond op deze plaatsen iets beter dan op de rest van het terrein. Ook liggen ze vrij in het open veld waardoor ze veel zon krijgen. En juist deze akkertjes zijn we op verschillende plaatsen weer in ere gaan herstellen maar nu speciaal voor het wild.

tek.: H. R.

De akkers die elk ± 5 are groot zijn werden eind april geploegd en geëgd.

Begin mei hebben we de akkers ingezaaid met een speciaal samengesteld reewild mengsel (± 1 kg zaaizaad per are), bestaande uit:

Westerwolds raagras

Haver

Zomertarwe

Hybride mais

Boekweit

Zonnebloem

Bad ramenas

Bladkool

Winterraapzaad

Stoppelknollen

Merg kool

Voeder erwten

Zomer wikke

Zoete lupine

Soja bonen

Perzische klaver

Rode klaver

Esparsette klaver

Phacelia

Door het natte koude voorjaar kwam de groei wat moeilijk op gang. Toen het gewas ± 5 cm hoog was hebben we de eerste bemesting gegeven, $\pm 2,5$ kg per are 12-10-18 N.P.K.

In het voorjaar trok het reewild op het jonge gewas. Van een te hoge begrazingsdruk was geen sprake omdat overal in het veld ook voldoende ander lavei voor handen was. In juli hebben we nog eenzelfde kunstmest gift gegeven. Het gewas varieerde nu in hoogte van 40 tot 80 cm. In de zomer kon men het reewild vaak 's ochtends en 's avonds op de akkers zien staan. Maar niet alleen het reewild profiteerde van de akkers. Het was opvallend dat in de omgeving van de akkers konijnen kolonies ontstonden op plaatsen waar ze al enkele jaren niet meer gezien waren.

Waarschijnlijk zijn dit konijnen met een lage rangorde uit kolonies uit de wijdere omtrek geweest, die het nieuwe voedselrijke gebied bevolkten. Naast reeën en konijnen

tek.: H. R.

profiteerden ook bijen en andere insecten van de akkers. Het zaai-mengsel bevatte namelijk ook enkele goede nektar gevende planten zoals phacelia, zoete lupine en boekweit. En als gevolg van dit rijke insectenleven, trok de akker ook veel vogels aan.

In de herfst, de meeste planten begonnen al af te sterven, kwam het reewild op de akkers om te azen op de nog groene gewassen als bijvoorbeeld bladramenas, winterraapzaad, mergkool, perzische klaver en rode klaver. Maar ook de half verdorde gewassen als haver en voeder-erwten werden als stro opgenomen. De akkers maakten in de herfstmaanden eerst een wat verdorde indruk omdat een groot deel van de gewassen 1 jarig en niet winterhard is en dus afsterft. Maar nu ik dit artikeltje schrijf zijn de akkers weer groen doordat winterharde gewassen als bladkool, stoppelknollen, mergkool en winterraapzaad nog verder uitgroeien. Het reewild aast nu bij voorkeur van mergkool en winterraapzaad.

In de wintermaanden heeft het reewild dus ook nog volop lavei. Het zal dan als het echt begint te winteren de knolletjes uit de grond slaan om zich daar aan tegoed te doen. In de voorjaarsuitgave van ons blad zal ik nog over onze ervaringen in de wintermaanden berichten. U merkt wel dat reewildakkers niet iets is voor alleen de betere gronden van ons land. En dat ze een verrijking zijn voor fauna klein en groot. Ik hoop dan ook dat dit artikel

voor u een aanstoot mag zijn om als het mogelijk is ook iets te doen met reewild akkers. Mochten er lezers onder u zijn die eveneens ervaringen met reewildakkers hebben, zet het eens op papier en stuur het naar onze redactie.

Zodat we op dit uitgebreide en mooie onderdeel van het reewild-beheer van elkaar kunnen leren.

H. R.

Foto: Th. J. Litjens

AGENDA

(overzicht tentoonstellingen)

Stichting Reewildbeheer
Noord-Nederland.
22, 23 en 24-2-1985
Drouwen gem. Gasselte.

Vereniging „Het Reewild” West- en
Midden Brabant.
21-2 - alleen voor leden - klein kaliber
schietwedstrijd, 20.00 uur,
café „Marktzicht”, Rijsbergen.
Ook de dames van harte welkom!
30 en 31-3-1985 - Chaam,
Hotel Bellevue. (Reewildtentoonstelling)

Stichting Reewildbeheer Overijssel.
1, 2 en 3 maart 1985 - Markelo.

Stichting Wildbeheer Limburg.
15-3-1985 - Roggel,
Herberg de Troost (vanaf 20.00 uur)

Stichting Wildbeheer Veluwe.
22, 23 en 24-3-1985 - Hoog Soeren.

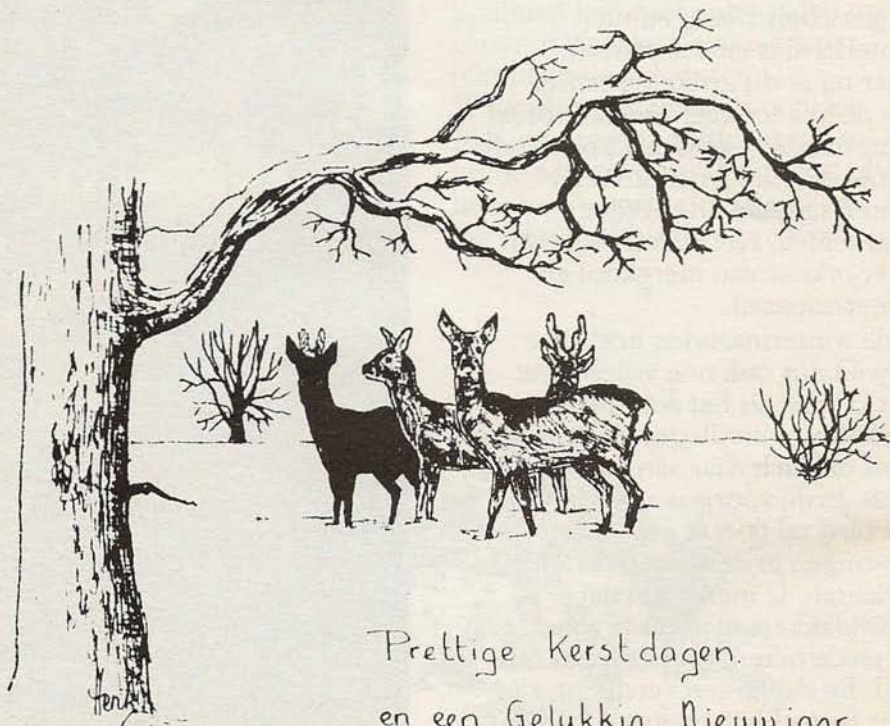
Commissie Reewildbeheer Utrecht.
23-3-1985, plaats nog niet bekend.

Vereniging Reewildkring
Oost-Brabant.
19, 20 en 21-4-1985 - Waalre.

Stichting Reewild Trofeeënshow
Gelderse Achterhoek (Exel)
3-5-1985 10.00 - 22.00 uur
4-5-1985 10.00 - 18.00 uur
5-5-1985 10.00 - 17.00 uur
1985 - discussieavond datum nog niet
bekend.

Provinciale Reewildcommissie Zeeland.
Organiseert in 1986 een tentoonstelling.

Nationale Trofeeën Show.
10, 11 en 12 mei, Hotel Bakker
te Vorden.

Prettige Kerstdagen.
en een Gelukkig Nieuwjaar

MERKWAARDIG GEDRAG VAN EEN REEBOK

Bij Breda ligt het Mastbos. Het is ± 800 ha groot, en is heel vroeger aangelegd door Prins Willem van Oranje.

De stand van reewild is ondanks de recreatie-drukke en ondanks 2 drukke verkeerswegen toch goed te noemen. Merkwaardig echter is dat er een bok rond loopt, die het hele terrein als zijn territorium beschouwt, en wel op een zeer merkwaardige wijze.

Deze bok zocht namelijk bomen uit tussen de 10 Ø, 20 Ø en 30 Ø, die hij helemaal ontvelt (zie foto) of hier centimeters diepe krassen inzet.

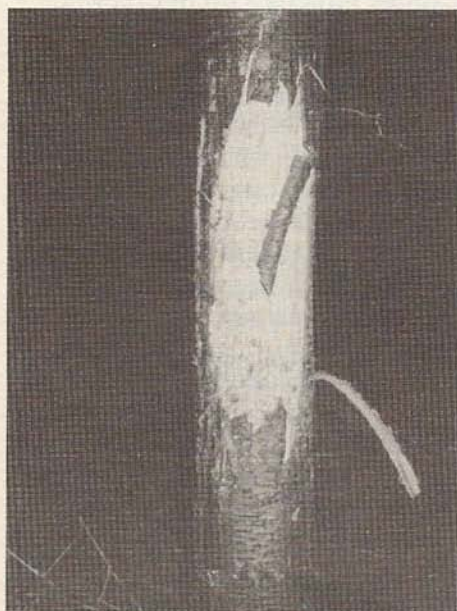
Hij doet dit bij ± 1000 á 2000 bomen, in ieder geval zoveel, waar ik me steeds weer over verbaas. Ook krabplaatsen van ± 1 m Ø en 10 tot 15 cm diep kom ik meer tegen.

Ik heb dit geval besproken met onze afdeling in Breda, met de heer T. Schram, ambtenaar-fauna-beheer en met nog veel andere reewildjagers. Maar geen van deze mensen hebben dit eerder meegemaakt of er van gehoord. Reeds drie jaren lang is dit merkwaardige verschijnsel, vanaf de veegtijd tot na de bronstijd te zien.

Een paar bokken heb ik er al van verdacht, die dit gedaan zouden kunnen hebben, maar jammergenoeg heb ik er mijzelf nooit voor 100% van kunnen overtuigen, welke bok het geweest zou kunnen zijn.

Misschien zijn er onder onze leden, die over zo'n merkwaardige bok iets weten te vertellen.

J. A.

foto's: auteur

SLIJPLAATJES

Zoals u ongetwijfeld weet, kunt u een slijpplaatje laten maken om de leeftijd van een ree te bepalen. Het slijpplaatje wordt gemaakt van de 2e pré-molair; deze moet eruit gehaald worden en op een slijpsteen tot een dun schijfje geschuurd worden. Daarna legt men dit onder een microscoop, waar dan aan de hand van de jaarlijnen de leeftijd bepaald wordt. Deze methode is vrij nauwkeurig, maar geeft ook niet voor 100% zekerheid.

Een slijpplaatje kunt u laten maken bij G. Koenderink, Lhee 96, 7991 KP Dwingelo. De kosten bedragen f 20,- voor leden en f 25,- voor niet-leden. Bij het opsturen van de kaak gelieve een betaalcheque mee te sturen, daar anders de door u opgestuurde kaak niet verwerkt kan worden.

G. W. Boele

VAN DE LEZERS

Wij ontvingen van één onzer lezers een reactie op het artikel „Enige infectie's bij het reewild” uit ons vorige nummer.

Hij schreef ons n.l. (en liet dit vergezeld gaan van uitvoerig documentatiemateriaal) dat hij bij het ontwijden van reewild zelf een infectie heeft opgelopen, en dat het lange tijd heeft geduurd, eer hiervan een diagnose kon worden gesteld. Voor de meer ingewijden: het betrof een septicaemie met leverabces door *Actinomyces* sp. (waarschijnlijk *bovis*) bij een 36 jarige man. Voor eventuele speciale belangstellenden (wij denken aan doktoren, etc.) willen wij de documentatie beschikbaar stellen.

H. E.

Directie Natuur- Milieu- en Faunabeheer

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ

Bezuidenhoutseweg 73 - 2594 AK - Postbus 20401 - 2500 EK Den Haag
Telefoon 070-793380

ADRESSENLIJST

PROVINCIE	BUITENDIENST AMBTENAREN	KANTOREN VAN DE DIRECTEUREN LANDELIJKE GEBIEDEN EN KWALITEITSZORG	
Groningen	C. L. M. v.d. Rakt	Postbus 30027 Engelsekamp 6	9700 RM Groningen 9722 AX Groningen Tel.: 050-239111
Friesland	F. Veenstra	Postbus 2003 Tesselschadestr. 7	8901 JA Leeuwarden 8913 HA Leeuwarden Tel.: 058-443313
Drenthe	M. A. Roertert Steenbruggen	Postbus 11 Mandemaat 3	9400 AC Assen 9405 TG Assen Tel.: 05920-27911
Overijssel	W. Nab P. J. Bolt	Postbus 604 Assendorperdijk 2	8000 AP Zwolle 8012 EH Zwolle Tel.: 038-210533
Gelderland	H. Bardeel T. A. M. Dikker B. E. J. Litjens	Postbus 9079 Gildemeesterplein 1	6800 ED Arnhem 6826 LL Arnhem Tel.: 085-629111
Utrecht	G. Kreton	Museumlaan 2	3581 HK Utrecht Tel.: 030-520834
Noord-Holland	J. Eising A. W. Kamminga	Postbus 3005 Kl. Heiligland 84	2001 DA Haarlem 2011 EJ Haarlem Tel.: 023-319021
Zuid-Holland	J. Eising J. Verhulst	Postbus 29819 v. Speijkstr. 13	2502 LV Den Haag 2518 EV Den Haag Tel.: 070-924481
Zeeland	P. C. Remijnse	Westsingel 58	4461 BD Goes Tel.: 01100-16440
Noord-Brabant	G. A. J. M. Schram A. J. M. Wanders	Postbus 1180 Prof. Cobbenhagen- laan 225	5004 BD Tilburg 5037 DB Tilburg Tel.: 013-678755
Limburg	W. van Loenen	Postbus 103 Lindanusstr. 12	6040 AC Roermond 6041 EC Roermond Tel.: 04750-34251